

C-35/20. sz. ügy**Előzetes döntéshozatal iránti kérelem****A benyújtás napja:**

2020. január 24.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Korkein oikeus (Finnország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2020. január 21.

Felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél:

Syyttäjä

Ellenérdekű fél:

A

KORKEIN OIKEUS VÉGZÉS [omissis]**(LEGFELSŐBB BÍRÓSÁG) [omissis]****Nyilvános A végzés kelte [omissis]**

2020. január 21. [omissis]

FELÜLVIZSGÁLATI KÉRELMET ELŐTERJESZTŐ FÉL Syyttäjä
(ügyész)**ELLENÉRDEKŰ FÉL A****TÁRGY Enyhébb súlyú határsértés****A KORKEIN OIKEUS (LEGFELSŐBB BÍRÓSÁG) HATÁROZATA**

Az eljárás tárgya

1. Az ügyben arról van szó, hogy terhére róható-e A vádlottnak, hogy enyhébb súlyú határsértést követett el, mivel egy kedvtelési célú vízi járművel a finn külső határ átlépésével a Finn Köztársaságból az Észt Köztársaságba, majd onnan visszautazott anélkül, hogy útlevelet vagy más úti okmányt tartott volna magánál.
2. Az uniós jog szempontjából az ügyben a személyek szabad mozgásáról van szó. Pontosabban arról, hogy kötelezheti-e egy tagállam az uniós polgárokat – büntetőjogi szankció terhe mellett – arra, hogy érvényes útlevelet vagy más érvényes úti okmányt tartsanak maguknál, ha egy másik tagállamba, majd onnan vissza utaznak. A fent említett kérdésre adandó választól függően az ügyben arról is szó van, hogy a személyek szabad mozgása aránytalan korlátozásának minősül-e az a pénzbüntetés, amelyet Finnországban szokásosan **[eredeti 2. o.]** a vádnak megfelelő enyhébb súlyú határsértésért kiszabnak.

A releváns tényállás és a büntetőeljárás

A jogvita előzményei

3. 2015. augusztus 25-én A egy kedvtelési célú vízi járművel a Finn Köztársaságból az Észt Köztársaságba, majd onnan vissza utazott. A nevére egy finn útlevél volt kiállítva, amely érvényes is volt. A jogosult volt Finnországból kiutazni. Egy határellenőrzés során, amelyet A Finnországba való visszatérésekor Helsinkiben hajtottak végre, A sem útlevelet, sem más úti okmányt nem mutatott be. Ennek ellenére a személyazonossága egy magánál tartott jogosítvány alapján megállapítható volt. A útlevelének érvényessége is megállapítható lett volna a határellenőrzés során. A-t a Finnországból történő kiutazása során és Észtországban sem vonták határellenőrzés alá.
4. A Syyttäjä (ügyész, Finnország) vádat emelt A ellen a Helsingin käräjäoikeus (helsinki körzeti bíróság, Finnország) előtt enyhébb súlyú határsértés miatt. A vitatta a vádat.

A Helsingin käräjäoikeus (helsinki körzeti bíróság) 2016. december 5-i ítélete

5. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint A enyhébb súlyú határsértést követett el. A bíróság szerint büntetendő az államhatár olyan módon történő átlépése, hogy a határt átlépő személy nem tart magánál úti okmányt. A cselekmény büntethetősége tekintetében nem bír jelentőséggel, hogy a határt átlépő személy rendelkezik-e érvényes útlevéllel. Az elsőfokú bíróság azonban eltekintett az A-val szembeni büntetés kiszabásától **[eredeti 3. o.]**, mivel az A terhére rótt cselekmény csekély jelentőségű volt, és az általános büntetéskiszabási gyakorlat szerint napi tételekben kiszabandó pénzbüntetés ebben az esetben aránytalan eredményre vezetett volna.

A Helsingin hovioikeus (helsinki fellebbviteli bíróság, Finnország) 2018. június 15-i ítélete

6. A Syyttäjä (ügyész) fellebbezést nyújtott be a fellebbviteli bírósághoz, és kérte, hogy a bíróság ítélje pénzbüntetésre A-t azon bűncselekmény miatt, amelynek A által történő elkövetését az elsőfokú bíróság megállapította. A csatlakozó fellebbezést nyújtott be, és a felmentését kérte.
7. A fellebbviteli bíróság bizonyítottan tekintette, hogy A sem útlevelet, sem úti okmányt nem tartott magánál. E bíróság azonban felmentette A-t, mivel úgy vélte, hogy A cselekménye nem meríti ki az enyhébb súlyú határsértés tényállását.

A Korkein oikeus (legfelsőbb bíróság) előtti felülvizsgálati eljárás

8. A Korkein oikeus (legfelsőbb bíróság) elfogadhatónak minősítette a Syyttäjä (ügyész) felülvizsgálati kérelmét azon kérdés tekintetében, hogy A elkövette-e a fellebbviteli bíróság által bizonyítottan tekintett enyhébb súlyú határsértés bűncselekményét.

Alkalmazandó jogszabályok

Az uniós jog

9. A tagállamok területén való szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jog az uniós polgárok egyik legalapvetőbb joga, ami többek között az Európai Unió Alapjogi Chartája 45. cikkének (1) bekezdéséből, az [eredeti 4. o.] Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 3. cikkének (2) bekezdéséből, valamint az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 21. cikkének (1) bekezdéséből következik.
10. A személyek szabad mozgása megvalósításának központi eszköze a személyek határátlépésére irányadó szabályok közösségi kódexének (Schengeni határ-ellenőrzési kódex) létrehozásáról szóló, 2006. március 15-i 562/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, amelyet később az (EU) 2016/399 rendeletként (Schengeni határ-ellenőrzési kódex, egységes szerkezetbe foglalt szöveg) kodifikáltak. A törvényesség büntetőjogi elve miatt a Schengeni határ-ellenőrzési kódexre való hivatkozások a továbbiakban az 562/2006/EK rendelet azon változatára hivatkozásként értendők, amely az értékelendő cselekmény 2015. augusztus 25-i időpontjában hatályban volt.
11. A Schengeni határ-ellenőrzési kódex 2. cikkének 1. pontja szerint a „belső határok” többek között a tagállamok tengeri kikötői, amelyek rendszeres kompjárat céljára szolgálnak. E cikk 2. pontja szerint a „külső határok” többek között a tagállamok tengeri határai és tengeri kikötői, amennyiben ezek nem belső határok.

12. A Schengeni határ-ellenőrzési kódex 20. cikke szerint a belső határokat bármely ponton át lehet lépni anélkül, hogy személyellenőrzésre kerülne sor, függetlenül az adott személy állampolgárságától. A határ-ellenőrzési kódex 21. cikkének c) pontja szerint a határellenőrzés megszüntetése a belső határokon nem érinti a tagállamok számára biztosított azon lehetőséget, hogy jogszabályban írják elő az iratok és okmányok birtoklására vagy magánál tartására vonatkozó kötelezettséget. **[eredeti 5. o.]**
13. A Schengeni határ-ellenőrzési kódex 4. cikkének (1) bekezdése szerint a külső határokat csak a határátkelőhelyeknél és azok hivatalos nyitvatartási ideje alatt lehet átlépni. A kódex 7. cikkének (2) bekezdése szerint minden személyt minimum-ellenőrzésnek kell alávetni annak érdekében, hogy a be- vagy felmutatott úti okmányok alapján személyazonosságát megállapítsák. A minimum-ellenőrzés a jogszerű birtokost határátlépésre jogosító okmányok gyors és egyszerű ellenőrzéséből áll – amennyiben célszerű, technikai eszközök segítségével –, annak megállapítására, hogy azok érvényesek-e, illetve találhatóak-e rajtuk hamisításra utaló jelek. A cikk (6) bekezdése szerint a szabad mozgás uniós jogával rendelkező személyeket a 2004/38/EK irányelvnek megfelelően ellenőrzik. A VI. melléklet 3.2.5. pontja szerint a 4. és 7. cikktől eltérően, a valamely tagállam területén fekvő kikötőből érkező vagy oda induló sétahajón utazó személyeket nem kell határforgalom-ellenőrzésnek alávetni, és az ilyen hajó olyan kikötőbe is befuthat, amely nem minősül határátkelőhelynek. Azonban az illegális bevándorlással kapcsolatos kockázatok értékelésének megfelelően, és különösen, ha valamely harmadik ország partvonala az érintett tagállam területének közvetlen közelében található, el kell végezni a személyek ellenőrzését és/vagy a sétahajó fizikai átkutatását.
14. Az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (a személyek szabad mozgásáról szóló irányelv) 4. cikkének (1) bekezdése szerint a nemzeti határellenőrzéskor alkalmazandó, úti okmányokra vonatkozó rendelkezések sérelme nélkül, valamennyi uniós polgár érvényes személyazonosító igazolvánnyal vagy útlevéllel jogosult egy tagállam területét elhagyni egy másik **[eredeti 6. o.]** tagállamba való utazás céljából. A cikk (2) bekezdése szerint az (1) bekezdés hatálya alá tartozó személyektől kiutazási vízum vagy azzal egyenértékű formai követelmények nem kérhetők.
15. A 2004/38/EK irányelv 5. cikkének (1) bekezdése szerint a nemzeti határellenőrzéskor alkalmazandó, úti okmányokra vonatkozó rendelkezések sérelme nélkül, a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az uniós polgárok érvényes személyazonosító igazolvánnyal vagy útlevéllel beutazhassanak a területükre. Az említett cikk (4) bekezdése szerint, ha egy uniós polgár nem rendelkezik a szükséges úti okmánnyal, vagy ha szükséges, az előírt vízummal, az

érintett tagállamnak a visszairányítását megelőzően minden észszerű lehetőséget biztosítania kell számára ahhoz, hogy a szükséges dokumentumokat beszeresse, vagy észszerű időn belül mással elhozassa, vagy igazolnia, vagy más módon bizonyítania kell, hogy rendelkezik a szabad mozgás és tartózkodás jogával. A cikk (5) bekezdése szerint a tagállam arányos és megkülönböztetésmentes szankcióval sújthatja az érintettet a területén történő tartózkodás bejelentésére vonatkozó követelménynek való meg nem felelés esetén.

16. A 2004/38/EK irányelv 27. cikkének [(1) bekezdése] alapján az ezen irányelv 6. fejezetének rendelkezéseire is figyelemmel, a tagállamok korlátozhatják az uniós polgárok szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogát közrendi, közbiztonsági vagy közegészségügyi okokból. **[eredeti 7. o.]** A cikk (2) bekezdése szerint a közrendi vagy közbiztonsági okokból hozott intézkedéseknek meg kell felelniük az arányosság elvének, és kizárólag az érintett egyén személyes magatartásán alapulhatnak.

Nemzeti jogszabályok

17. A Rikoslakinak (19.12.1889/39, büntető törvénykönyv) az értékelendő cselekmény időpontjában hatályos változata 7. §-a (1) bekezdésének 1. pontja szerint többek között határsértést követ el, aki erre jogosító úti okmány, vízum, tartózkodási engedély vagy úti okmánnyal egyenértékű egyéb dokumentum nélkül átlépi vagy megkísérli átlépni a finn államhatárt.
18. A büntető törvénykönyv 17. fejezetének 7a. §-a szerint az elkövetőt enyhébb súlyú határsértés miatt pénzbüntetésre kell ítélni, ha a cselekmény az engedély nélküli tartózkodás vagy mozgás rövid időtartamának, a tiltott cselekmény jellegének vagy a cselekménnyel összefüggésben álló egyéb körülmények figyelembevételével összességében csekély jelentőségű.
19. A Suomen Perustuslaki (11.6.1999/731, finn alkotmány) 9. §-ának (2) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy az országot elhagyja. E jog elengedhetetlen korlátozását törvény írhatja elő bírósági eljárások lefolytatásának vagy büntetés végrehajtásának, illetve honvédelmi kötelezettség teljesítésének biztosítása céljából. E paragrafus (3) bekezdése szerint a finn állampolgárok nem akadályozhatók meg a beutazásban, nem utasíthatók ki az országból, és akaratuk ellenére nem adhatók ki vagy nem vihetők egy másik országba. A finn állampolgároknak az országból való kiutazáshoz és az országba való beutazáshoz való jogát a Passilaki (21.7.2006/671, az útlevelekről szóló törvény) pontosítja. Az útlevelekről szóló törvény 1. §-ának (1) bekezdése szerint **[eredeti 8. o.]** a finn állampolgárok jogosultak a szóban forgó törvény rendelkezései szerint kiutazni. E paragrafus (2) bekezdésében rögzítik, hogy a finn állampolgárok beutazása nem akadályozható.
20. Az útlevelekről szóló törvény 2. §-ának (1) bekezdése szerint – amennyiben a szóban forgó törvényből, az Európai Közösség jogszabályaiból vagy a Finnország tekintetében kötelező nemzetközi szerződésekből más nem következik – a finn

állampolgárok a ki- és beutazáshoz való jogukat útlevelel igazolják. A finn állampolgárok útlevelel nélkül utazhatnak Izlandra, Norvégiába, Svédországba és Dániába. Kormányrendelet határozza meg azon más országokat, amelyekbe a finn állampolgárok útlevelel helyett a Henkilökorttilaki (829/1999, a személyazonosító igazolványokról szóló 829/1999. sz. törvény) 1. §-ának (1) bekezdése értelmében vett személyazonosító igazolvány mint úti okmány használatával utazhatnak. A személyazonosító igazolványokról szóló 829/1999. sz. törvényt a 2017. január 1-jén hatályba lépett Henkilökorttilaki (663/2016, a személyazonosító igazolványokról szóló 663/2016. sz. törvény) hatályon kívül helyezte, amely törvény 2. §-ának (1) bekezdése szerint a finn állampolgárok részére kiállított személyazonosító igazolvány – útlevelel helyett – az útlevelekről szóló törvény 2. §-ának (1) bekezdése alapján elfogadott rendelkezések szerinti úti okmányként használható.

21. A büntető törvénykönyv 2a. fejezete 1. §-ának (1) bekezdése szerint a pénzbüntetést legalább egy, legfeljebb 120 napi tételben szabják ki.
22. Az említett fejezetnek az értékelendő cselekmény időpontjában hatályos 2. §-a (a 808/2007. sz. törvény szerinti változatának) (1) bekezdése szerint a napi tétel összegét úgy kell meghatározni, hogy az arányban álljon az elítélt teljesítőképességével. A 2. § (2) bekezdése szerint a napi tétel megfelelő összegének [eredeti 9. o.] az elítélt – a kormány rendeletében meghatározott adókkal és illetékekkel, valamint egy fix költségátalánnyal csökkentett – átlagos havi jövedelmének hatvanad része minősül. Az elítéltet terhelő tartási kötelezettség csökkentheti a napi tételt. A (3) bekezdés szerint a bíróság a napi tételt az eljárás időpontjában irányadó adatok alapján határozza meg. Az Asetus päiväsäköntö (609/1999, a napi tételek összegéről szóló 609/1999. sz. rendelet) 5. §-a szerint a napi tétel nem határozható meg hat eurónál alacsonyabb összegben. A napi tétel legmagasabb összege nincs meghatározva.
23. A 2a. fejezet 3. §-ának (1) bekezdése szerint a pénzbüntetés teljes összege a napi tételek számának és a napi tétel összegének szorzatából következik.
24. A tényállásnak megfelelő enyhébb súlyú határsértésért szokásosan 15 napi tételt szabnak ki. A napi tétel összege 2014-ben átlagosan 16,70 euró volt, ami havi nettó 1257 euró jövedelemnek felel meg. Az ügyben benyújtott dokumentumok alapján a jövedelme esetében a napi tétel összege 6350 euró lett volna, és a pénzbüntetés teljes összege 95 250 eurót tett volna ki.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem szükségessége

25. Az ügyben értelmezésre szorul, hogy összeegyeztethető-e az uniós joggal egy uniós polgár azon okból történő megbüntetése, hogy egy másik tagállamba, majd onnan vissza utazott anélkül, hogy érvényes útlevelet vagy más érvényes úti okmányt tartott volna magánál. Az e kérdésre adandó igenlő válasz esetén az ügyben azt is értékelni kell, hogy az említett mulasztás miatt Finnországban

szokásosan [eredeti 10. o.] kiszabott pénzbüntetés aránytalanul korlátozza-e a személyek szabad mozgását.

Az első és második kérdés háttere

26. A Bíróság a *Wijsenbeek* ítéletében (C-378/97, ECLI:EU:C:1999:439) megállapította, hogy a releváns időpontban hatályos közösségi jog szerint az EK-Szerződésnek sem a 7a. cikke, sem a 8a. cikke nem tiltotta, hogy a tagállamok a Közösség valamely belső határán keresztül történő beutazás során büntetőjogi szankció terhe mellett megköveteljék valamely személytől – függetlenül attól, hogy az Európai Unió polgára volt-e – az állampolgárságának igazolását, amennyiben a szankciók a megfelelő nemzeti vétségekért kiszabható szankciókhoz hasonlóak voltak, és nem voltak aránytalanok, és ezáltal nem minősültek a személyek szabad mozgása korlátozásának (45. pont).
27. A Bíróság az *Oulane* ítéletében (C-215/03, ECLI:EU:C:2005:95) megállapította, hogy az érvényes személyazonosító igazolvány vagy útlevél bemutatási kötelezettségének célja egyrészt, hogy egyszerűsítse a tartózkodási jog bizonyításával kapcsolatban felmerülő problémák megoldását nemcsak a polgárok, hanem a nemzeti hatóságok számára, másrészt pedig, hogy lefedtesse azokat a maximális feltételeket, amelyeket a tagállam az érintettek számára tartózkodási joguk elismeréséhez előírhat (22. pont). Az érvényes személyazonosító igazolványnak vagy útlevélnek a tagállami állampolgári jogállás [eredeti 11. o.] igazolására történő bemutatása azonban olyan közigazgatási alakszerűség, amelynek egyetlen célja az érintett személy jogállásából közvetlenül eredő jognak a nemzeti hatóságok általi megállapítása (24. pont). Amennyiben azonban az illető érvényes személyazonosító igazolvány vagy útlevél bemutatása nélkül is, más módon kétséget kizáróan igazolni tudja állampolgárságát, a fogadó tagállam nem kérdőjelezheti meg tartózkodási jogát csupán amiatt, hogy nem mutatott be valamely fent nevezett okmányt (25. pont).
28. A Bíróság ítélkezési gyakorlatából nem állapítható meg egyértelműen, hogy összeegyeztethető-e az uniós joggal az olyan nemzeti rendelkezés, amellyel büntetőjogi szankció terhe mellett arra kötelezik az uniós polgárokat, hogy egy másik tagállamba történő beutazás során és így a gyakorlatban a másik tagállamban való tartózkodás ideje alatt érvényes útlevelet vagy más érvényes úti okmányt tartsanak maguknál. Az uniós szerződések módosításainak, valamint a Schengeni határ-ellenőrzési kódex és a személyek szabad mozgásáról szóló irányelv hatálybalépésével az sem világos, hogy a jelenleg hatályos uniós jog szerint még érvényes-e az a döntés, amelyet a Bíróság a *Wijsenbeek* ügyben előterjesztett kérdés tárgyában hozott.
29. A Schengeni határ-ellenőrzési kódex 21. cikkének c) pontja szerint a tagállamok jogosultak arra, hogy jogszabályban írják elő az iratok és okmányok birtoklására vagy magánál tartására vonatkozó kötelezettséget. A rendelkezés szerint azonban továbbra is értelmezésre szorul, hogy e kötelezettség teljesítésének elmulasztása

esetén kiszabható-e [eredeti 12. o.] büntetőjogi szankció, és ha így van, akkor milyen helyzetekben lehetséges ez.

30. Az sem egyértelmű, hogy a 2004/38/EK irányelv 4. cikkének (1) bekezdése és 5. cikkének (1) bekezdése feljogosítja-e a tagállamokat arra, hogy az uniós polgárokat büntetőjogi szankció terhe mellett arra kötelezzék, hogy útlevelet vagy más úti okmányt tartsanak maguknál, ha az érintett állam területét elhagyják, vagy arra belépnek. Az említett irányelvnek a ki- és beutazáshoz való jogot érintő II. fejezetének cikkei szerint a tagállamok egyértelműen csak az 5. cikk (5) bekezdésében megjelölt bejelentési kötelezettség teljesítésének elmulasztása esetén jogosultak szankciót kiszabni.
31. A fenti 11–13. pontban hivatkozott uniós jogszabályok alapján az sem világos, hogy azon körülmény, hogy az egyik tagállamból a másikba nemzetközi vizeken keresztül kedvtelési célú vízi járművel történő utazásra olyan módon kerül sor, hogy az uniós polgár az utazás során nem lép be egy harmadik ország területére, azonban átlépi az Unió külső határát, milyen hatást fejt ki a tagállam ahhoz való jogára, hogy büntetőjogi szankció terhe mellett valamely személyt arra kötelezzen, hogy érvényes úti okmányt tartson magánál.

A harmadik kérdés háttere

32. A Bíróság az ítélezési gyakorlatában megállapította, hogy a tagállamok – még ha rendelkeznek is arra vonatkozó hatáskörrel, hogy bizonyos kötelezettségek megsértését büntetőjogi szankcióval sújtsák – mindazonáltal nem írhatnak elő a személyek [eredeti 13. o.] szabad mozgása korlátozásának minősülő aránytalan szankciót, mint például szabadságvesztés-büntetést (a fent említett Wijzenbeek ítélet 44. pontja az ítélezési gyakorlatra való további hivatkozásokkal). A Bíróság a Jipa ítéletében (C-33/07, ECLI:EU:C:2008:396) a korábbi ítéleteire, valamint az arányosságnak a 2004/38/EK irányelv 27. cikkének (2) bekezdéséből következő elvére való hivatkozással megállapította, hogy a kiutazáshoz való jog korlátozásának alkalmasnak kell lennie arra, hogy biztosítsa az általa követett célkitűzés megvalósulását, és nem lépheti túl az ennek eléréséhez szükséges mértéket (29. pont). A tagállamoknak az arányosság tiszteletben tartására vonatkozó kötelezettsége a 2004/38/EK irányelv 5. cikkének (5) bekezdéséből következik.
33. Nem egyértelmű, hogy az alapeljárásban ismertetett tényállás alá tartozó cselekményért szokásosan kiszabott pénzbüntetés a személyek szabad mozgása aránytalan korlátozásának minősül-e olyan helyzetben, amelyben valamely személy valójában rendelkezik érvényes útlevelemmel, és a személyazonossága, valamint az útlevelem érvényessége más módon is megbízhatóan megállapítható.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

34. A Korkein oikeus (legfelsőbb bíróság), miután lehetőséget adott a feleknek az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tartalmával kapcsolatos észrevételeik megtételére, úgy határozott, hogy a további eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti az Európai Unió Bírósága elé:

1. Ellentétes-e az uniós joggal, különösen a 2004/38/EK irányelv 4. cikkének (1) bekezdésével, az 562/2006/EK rendelet (Schengeni határ-ellenőrzési kódex) 21. cikkével vagy [eredeti 14. o.] az uniós polgárokat megillető, az Unió területén történő szabad mozgáshoz való joggal az olyan nemzeti jogszabály alkalmazása, amellyel valamely személyt (függetlenül attól, hogy uniós polgár-e) büntetőjogi szankció terhe mellett arra köteleznek, hogy érvényes útlevelet vagy más érvényes úti okmányt tartson magánál, ha kedvtelési célú vízi járművel nemzetközi vizeken keresztül az egyik tagállamból egy másikba utazik anélkül, hogy egy harmadik ország területére lépne?

2. Ellentétes-e az uniós joggal, különösen a 2004/38/EK irányelv 5. cikkének (1) bekezdésével, az 562/2006/EK rendelet (Schengeni határ-ellenőrzési kódex) 21. cikkével vagy az uniós polgárokat megillető, az Unió területén történő szabad mozgáshoz való joggal az olyan nemzeti jogszabály alkalmazása, amellyel valamely személyt (függetlenül attól, hogy uniós polgár-e) büntetőjogi szankció terhe mellett arra köteleznek, hogy érvényes útlevelet vagy más érvényes úti okmányt tartson magánál, ha e személy egy másik tagállamból kedvtelési célú vízi járművel nemzetközi vizeken keresztül beutazik az érintett tagállamba anélkül, hogy belépett volna egy harmadik ország területére?

3. Amennyiben az uniós jogból nem következik az első és a második kérdés értelmében vett akadály: Összeegyeztethető-e az arányosságnak a 2004/38/EK irányelv 27. cikkének (2) bekezdéséből eredő elvével azon szankció, amelyet Finnországban szokásosan napi tételekben szabnak ki azon cselekményért, hogy az érintett személy anélkül lépi át a finn államhatárt, hogy érvényes úti okmányt tartana magánál? [eredeti 15. o.]

[omissis]